

ALGIRDAS MYKOLAS BRAZAUSKAS

(1932–2010)

Algirdas Mykolas Brazauskas gimė 1932 m. Rokiškyje, tarnautojų šeimoje.

1951 m. – baigė Kaišiadorių vidurinę mokyklą ir įstojo į Kauno politechnikos institutą, kurį baigė 1956 m., įgijo inžinieriaus hidrotechniko specialybę.

1958–1962 m. – vadovavo Kauno hidroelektrinės statybai.

1965 m. – A. M. Brazauskas, sukaupęs darbo statybinėse organizacijose patirties, buvo paskirtas statybinių medžiagų pramonės ministru. 1967 m. pradėjo dirbti Valstybės planavimo komiteto pirmininko pirmuoju pavaduotoju. 1974 m. jam suteiktas ekonomikos mokslų daktaro laipsnis.

1988 m., prasidėjus Lietuvos tautiniam atgimimui, A. M. Brazauskas buvo išrinktas Lietuvos komunistų partijos Centro komiteto pirmuoju sekretoriumi. Jo kandidatūrą į šį postą palaikė Lietuvos nacionalinio išsivadavimo judėjimas – Lietuvos Sąjūdis. A. M. Brazausko vadovaujama Lietuvos komunistų partija 1989 m. atsiskyrė nuo Sovietų Sąjungos komunistų partijos. 1990 m. gruodžio mėnesį įvykusiame Lietuvos demokratinės darbo partijos steigiamajame suvažiavime A. M. Brazauskas buvo išrinktas jos pirmininku ir tapo didžiausios Lietuvos politinės partijos vadovu.

1990 m. – išrinktas Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo nariu, A. M. Brazauskas 1990 m. tapo Kovo 11-osios Nepriklausomybės akto signataru.

1990-03–1991-01 – Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko pavaduotojas 1-ojoje Vyriausybėje.

1992-10 – A. M. Brazauskas išrinktas Lietuvos Respublikos Seimo nariu, o Seime – jo Pirmininku, taip pat 1992-11-25–1993-02-25 laikinai ėjo Lietuvos Respublikos Prezidento pareigas.

1993-02-14 – tiesioginių visuotinių rinkimų metu A. M. Brazauskas penkeriems metams išrinktas Lietuvos Respublikos Prezidentu. Už jo kandidatūrą balsavo 60 proc. Lietuvos Respublikos piliečių. Kaip reikalauja Lietuvos Konstitucija, A. M. Brazauskas sustabdė savo veiklą LDDP.

1993-02-25 – įvyko Prezidento inauguracija.

1994 m. suteiktas Visagino miesto Garbės piliečio vardas.

1998-02-26 – Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas baigė savo kadenciją. Kelti savo kandidatūrą antrajai kadencijai atsisakė.

Pasibaigus Prezidento kadencijai Algirdas Mykolas Brazauskas nepasitraukė iš politikos, o ėmėsi vadovauti A. M. Brazausko socialdemokratinėi koalicijai ir 2000 m. Seimo rinkimuose Socialdemokratų ir Lietuvos demokratinės darbo partijų koalicija gavo 51 mandatą.

2004-aisiais suėjo dešimt metų, kai Lietuvos Prezidentas Algirdas Mykolas Brazauskas laišku kreipėsi į tuometinį NATO generalinį sekretorių Manfredą Vernerį, pareikšdamas Lietuvos norą tapti šio gynybinio aljanso nare.

2004-03-29 – Vašingtone Ministras Pirmininkas A. M. Brazauskas kartu su dar šešių Europos šalių Vyriausybių vadovais dalyvavo prisijungimo prie Šiaurės Atlanto (NATO) sutarties ratifikavimo ceremonijoje. Lietuva tapo NATO nare.

2003-04-16 – Graikijoje, Atėnuose, A. M. Brazauskas pasirašė Stojimo sutartį į Europos Sąjungą.

2006-05-31 – dėl susidariusios politinės padėties Ministras Pirmininkas A. M. Brazauskas pareiškimu pranešė apie savo ir 13-tosios Vyriausybės atsistatydinimą.

A. M. Brazauskas apdovanotas aukščiausiais Lietuvos Respublikos apdovanojimais:

- Lietuvos Respublikos Prezidento 1998 m. vasario 26 d. dekretu apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino Didžiuoju kryžiumi;
- 2003 m. vasario 3 d. dekretu apdovanotas Vytauto Didžiojo ordinu su aukso grandine;
- 2000 m. liepos 1 d. dekretu apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu.

Kadenciją baigusiam Lietuvos Respublikos Prezidentui ir ekspremjerui Algirdui Mykolui Brazauskui 2010-06-23 įteiktas Rusijos Garbės ordinas, kuriuo jį apdovanojo Rusijos Prezidentas Dmitrijus Medvedevas.

Knygų „Lietuviškos skyrybos“ (išleista lietuvių, rusų, vokiečių kalbomis) ir „Penkeri Prezidento metai“ (išleista lietuvių kalba) autorius.

Mirė 2010 m. birželio 26 d.